

СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ

Вовед

Навременото планирање овозможува правилно распоредување на материјалните и човечките ресурси. Најдобро е со стратешкото планирање да се започне откако ќе се направи проценката на претходните избори. Проценката е таа која ќе ги покаже потенцијалите, потребите, предностите и слабостите. Откога ќе бидат утврдени оценките, се пристапува кон истражување на очекувањата на членството од политичката партија и истражување на очекувањата на граѓаните/гласачите. Кога резултатите од овие истражувања ќе бидат обработени може да се започне со стратешко планирање.

Цели на стратешкото планирање

Целта на стратешкото планирање е да ги обедини планирањето и реализирањето преку подобрување на начините на комуникација. Планирањето може да биде успешно доколку тоа е процес на тимско работење. Традиционалниот начин на комуникација, во облик на состаноци на кои секој дискутира за нацрт планот одземаат многу време и вообичаено резултираат со незадоволителни резултати. За да се избегнат овие проблеми во комуникацијата резултатите треба да се изложуваат на креативни идеи со прагматични решенија кои подоцна ќе се разгледуваат, со што ќе се скрати времето на "празни" разговори и предлози. Предлозите треба да бидат ограничени само на препораки на веќе понудените предлози за поефективно размислување за реализирање на плановите.

Тимската работа е сржта на стратешкото планирање, но воедно тоа е и најтешката работа. Со ова не се менуваат техниките на планирањето туку пристапот во планирањето. Благодет на тимскиот пристап на работата е здруженото знаење и искуство на членовите на тимот кои можат да го дадат најдоброто за планот.

Исто така многу е важно учеството на тимот во донесувањето на одлуки, а со тоа и нивното активно вклучување во планирањето на тоа што и како ќе биде реализирано. Овој пристап повлекува одговорност кон реализирањето, извршувањето, пристап и контролирањето на понатамошните активности. Воведувањето на техники каде целиот тим учествува го прави ова стратешко планирање единствено во реализацијата и проценката на понатамошното работење.

Анализа на постоечката состојба

Првата фаза на стратешкото планирање е анализирање на постоечката состојба како што се проблемите, целите и постоечките алтернативи.

Во програмската анализа, препознатливите надворешни проблеми кои влијаат врз остварувањето на резултатите треба што е можно најдобро да се изанализираат.

Анализата на целите имаат за задача да го трансформира проблемот "хиерархија на активности" во "хиерархија на цели" за идентификување на проблемите.

Анализа и проценка на алтернативните решенија има за задача да го замени процесот на ланчаното спроведување на целите, со цел овозможување на избор на една или повеќе основни можни стратегии за понатамошната работа.

Стратешкото планирање е отворен систем на планирање, тоа значи дека во другите делови од планирањето може да се вклучи и финансиското планирање. Би било пожелно да бидат интегрирани и другите можности. Во текот на планирањето не би требало ризиците да бидат занемарени. При планирањето јасно треба да се укаже на ризиците кои следат со превземање на активностите, и доколку може со тек на времето да бидат изнаоѓани начини за нивно решавање. Во најлош случај да може да се избегне нивното влијание или пак постојано да се размислува за изнаоѓање на соодветни решенија.

Матрица за планирање

Со следниот чекор би требало да се пристапи кон изработка на матрицата (логичка рамка) за планирање. Матрицата ја опфаќа содржината на тоа што се планира. Таа претставува реално одсликување на планираните цели, резултатите и активностите. За логичната рамка да биде целосна, со цел да се проценуваат, и да се согледаат ризиците и претпоставките потребно е да бидат вметнати индикаторите, претпоставките и предусловите. Со планирањето се започнува по следниот редослед: дефинирање на конечната цел и подцелите; потоа одредување на резултатите кои треба да се добијат, и на веќе одредените (планирани) цели и резултати се планираат активностите. Се разбира за да може да се процени успешноста на активностите и добиените резултати потребно е да се вметнат индикаторите.

Што се индикатори?

Индикаторите се многу битен фактор во планирањето, набљудувањето и проценката на планот. Според дефиниција: *индикаторот е варијабла со цел да ги измери промените во процесот*. Постојат повеќе видови на индикатори како што се индикатори за набљудување; индикатори за реализирањето; индикатори за реакцијата; директни и индиректни индикатори.

Индикаторите во процесот на планирање

Користењето на индикаторите во планирањето би требало да ја гарантираат мерливоста на практичните резултати. Најчесто, во праксата се среќаваме со цел од типот да го зголемиме бројот на жените во Парламентот, во политичките партии без да се специфицира вистинскиот број. Како ќе се дознае кога е исполнета целта? Дали целта е во целост исполнета, дали само делимично, дали е сторено мало придвижување кон остварување на целта. Од тие причини ни се потребни индикаторите.

Индикаторите за набљудување се користат да го мерат процесот на реализација на планираните активности неговото напредување и квалитетот од сите аспекти на трансформацијата (како што се интервенциите и целите за постигнување на влијание во општеството). Индикаторите на набљудувањето даваат одговор на прашањето-Дали со досегашната работа се постигнати целите како во квалитативна така и во квантитивна мерка. Набљудувањето е процес кој постојано внимава на тоа што се случува во внатрешниот процес на одвивање на активностите, како и на надворешните случувања.

Индикатори на изведбата (акција и резултатите) се однесуваат на внатрешниот организациски процес и се однесува на начинот на реализацијата. Изведбата обично се проценува со мерење на влезните информации и ресурси и на крајниот производ од работата при тоа водејќи сметка на квалитетот и квантитетот.

Индикатори на реакциите тоа се реакции на надворешниот свет спрема спроведените активности, овде исто така се вклучуваат и реакциите на директните корисници на спроведување на планираното.

Индикатори на проценката треба да бидат инструмент со кој ќе може да се измери оствареното. Затоа индикаторите треба да бидат валидни, мерливи, реални и финансиски издржани.

Надворешни фактори

Планирањето е процес кој не може да биде одвоен од надворешните фактори. Многу често се случува да бидат занемарени надворешните фактори, да не се смета на нивното големо влијание во целосното реализирање на планирањето. Затоа пожелно е во планираното да бидат вклучени и претпоставките како надворешните фактори би влијаеле врз понатамошниот тек на одвивање на планираните работи.

Како да се идентификуваат претпоставките?

Се започнува со набројување на надворешните фактори кои можат да влијаат врз планираните резултати, цели и активности. Се продолжува со анализа на секој подземен надворешен фактор при што се поставува прашањето: Дали надворешниот фактор е важен за успешна реализација на планираните активности?

Стратеешко планирање во политиката

Дали надворешниот фактор е важен за успешна реализација на планираните активности?

ДА

НЕ

Ке може ли да се реализира планираното имајќи го предвид надворешниот фактор на пример како резултат на некој друг проект

Да не се вклучи во логичната рамка

секако

да не се вклучи во логичната рамка

би требало

да се вклучи во логичната рамка во специјална колона

не би требало

доколку е возможно да се редирајнира проектот за да се влијае на надворешниот фактор

ДА

Да се редирајнира проектот:
- да се дополнителните активности или предвидат други резултати
- да се изменат очекувањата

НЕ

Претпоставката укажува на невозможност за остварување на планот создавање на околности за започнување на проектот

Планирање на ресурси

Одкога целиот претходен процес на планирање е завршен се пристапува на планирање на ресурсите (човечки потенцијал, технички средства и финансии). На веќе направената логичка рамка се распоредуваат постоечките ресурси со таа претпоставка дека доколку испланираните активности побаруваат поголем број на ресурси, тогаш се пристапува кон планирање и обезбедување на истите.

Зошто стратешко планирање на база на тимска работа?

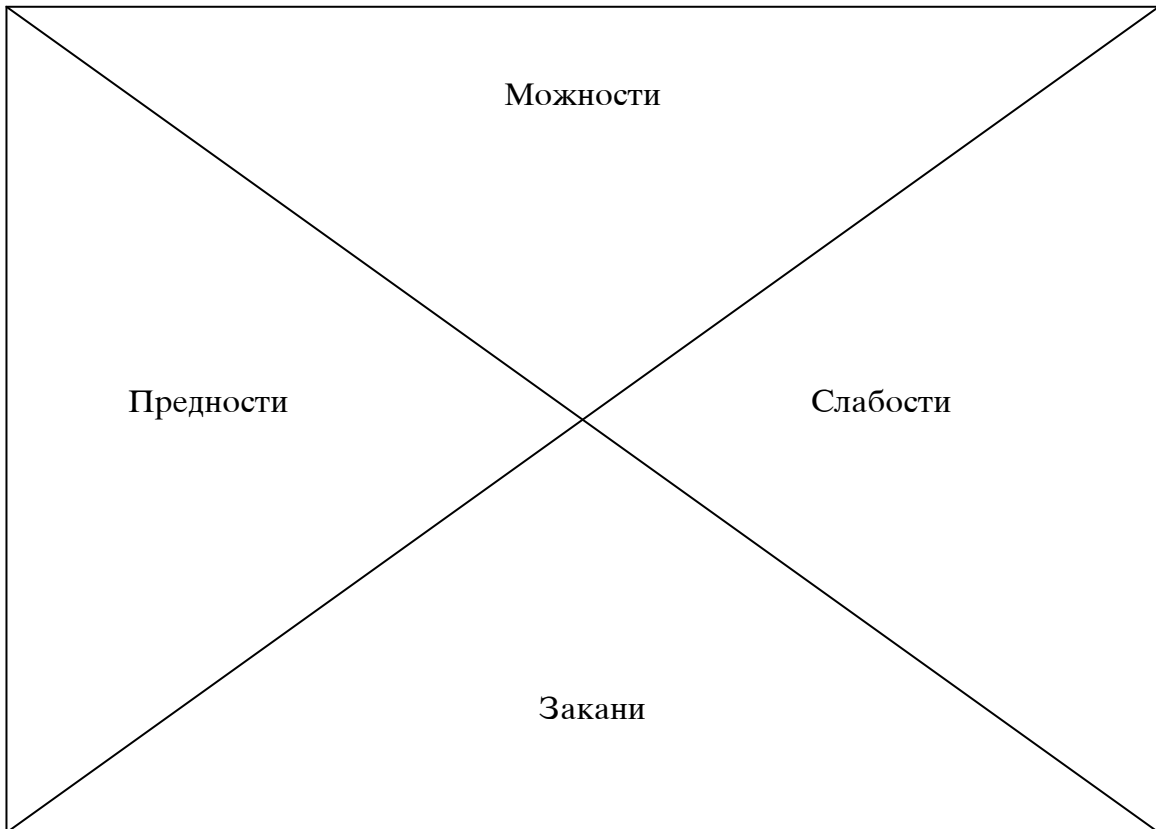
Како да биде користено	Забелешки
-како инструмент за добивање консензус како основа за планирањето - тоа претставува флексибилен начин без да влијае на идеологијата, учесниците можат да ги презентираат своите идеи, согледувања, цели, стратегии	-поголема употреба на квантитативните методи за да може полесно да се анализираат и проценуваат состојбите

Што претставува стратегија?

Стратегијата го обработува генералниот пристап кој го одредува интензитетот и начинот на спроведување на активностите. Креирањето на стратегија претставува заедничка одлука. Стратегијата претставува искордирирано и планирано делување на сите ресурси (време, тим и пари). Стратегијата го одредува делувањето, начинот, интензитетот и на кои активности ќе биде ставен акцентот. Стратегијата воедно претставува смислен настап во партијата и јавноста, начин на соработка со организации и партии со работа на слични проблеми. Стратегијата значи и креирање и осмислување на имиџ кој ќе биде претпознатлив.

Вежба бр.1

Поставете ја вашата цел за учеството и улогата на младите во вашата партија во периодот до следните парламентарни избори. На веќе поставената цел направете SWOT анализа т.е. одредете ги силните страни што ги поседувате како поединци и како група, слабостите на групата, можностите што ви се пружаат и заканите кои ве демнат.



Вежба бр. 3

Врз основа на резултатите од претходните вежби и улогата на младите во вашата партија во периодот до следните парламентарни избори според логичката рамка, при тоа вметнувајќи ги и претпоставките и индикаторите.

